

Sygn. akt VII Ka 478/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Jolanta Jankowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Rafała Łyżwy

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2021 r.

sprawy: **A. C.** ur. (...) w S., syna S. i A. z domu Ł.

oskarżonego z art. 231§1 kk i art. 155 kk w zw. z art. 11§2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych

od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 15 lutego 2021 r., sygn. akt (...)

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w O.

FORMULARZ UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO (UK 2)

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VII Ka 478/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie (...)

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków

Lp.	Zarzut	
1	<p>1/ naruszenia art. 25 § 1 pkt 1 k.p.k, polegającego na orzeczeniu przez Sąd Rejonowy wskutek błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia będących wynikiem nielogicznej i nie przystającej do siebie oceny dowodów skutkującą niewłaściwą subsumpcją przepisów prawa, w sprawie która według właściwości rzeczowej podlegała rozpoznaniu przez Sąd Okręgowy, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylecia orzeczenia, określoną wart. 439 § 1 pkt 4 k.p.k,</p> <p>2/ błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mający wpływ na treść wyroku, który był skutkiem naruszenia przez Sąd I instancji przepisów postępowania (naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów - art. 7 k.p.k.), i polegał na przyjęciu, iż sprawca działał nieumyślnie. podczas gdy z zebranego materiału dowodowego wynika, że A. C. działał umyślnie w zamiarze ewentualnym, tj. sprawca strzelając do R. S. (1) przewidywał możliwość śmierci pokrzywdzonego - godził się na to,</p> <p>3/ błędów w ustaleniach faktycznych, które miały wpływ na treść wyroku;</p> <p>- poprzez ustalenie na podstawie faktów i dowodów, że w dniu 21 lipca 2018 r. do Wojewódzkiego Centrum (...) w O. zadzwoniła M. S., która zgłaszała agresywne zachowanie syna będącego pod wpływem alkoholu w stosunku do</p>	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

siebie i swojej matki, podczas gdy z zeznań

M. S. i nagrań treści zgłoszenia zarejestrowanego na płycie CD wynikają fakty odmienne. M. S. wnosila o zatrzymanie syna tylko po to, by uniemożliwić mu spożywanie alkoholu aby w konsekwencji zachował on trzeźwość i w poniedziałek mógł być przyjęty i umieszczony na leczenie w specjalistycznym

ośrodku leczenia odwykowego. M. S. nie zgłaszała natomiast aktów agresji ze strony R. S. (1), co wynika tak z jej zeznań oraz nagrania z zarejestrowanego zgłoszenia. W świetle tych dowodów interwencja patrolu policji w dniu 21.07.2018 r. oraz podjęta próba zatrzymania i pościgu była w całości pozbawiona podstaw tak faktycznych jak i prawnych,

- ustalenie, „że po bezskutecznych próbach wezwania pokrzywdzonego do zachowania spokoju, zapowiedziach użycia środków przymusu bezpośredniego w postaci gazu oskarżony użył wobec pokrzywdzonego miotacza gazu, którego strumień trafił pokrzywdzonego w twarz" pozostaje w oczywistej sprzeczności z pozostałymi dowodami albowiem R. S. (1) nie wykazywał agresji wobec patrolu policji poza słowną, a nadto salwując się ucieczką nie miał żadnych oznak użycia gazu, był sprawny,

biegł i bez przeszkód pokonał bramę o wysokości ok. 2 m przeskakując ją. Również w trakcie obdukcji lekarskiej Szpitala Wojewódzkiego w O. nie stwierdzono by na jego twarzy i oczach były widoczne ślady użycia gazu. W pokoju, w trakcie interwencji, była obecna M. S.,

	<p>która faktowi użycia gazu stanowczo zaprzecza,</p> <p>- ustalenie, że podjęcie pościgu za R. S. (2) było uzasadnione obawą ewentualnego powrotu sprawcy do domu i możliwością dopuszczenia się agresji wobec matki zostało uczynione przez Sąd bez oparcia wskazanego ustalania o jakiegokolwiek dowody. R. S. (1) nie wykazywał agresji wobec domowników przed interwencją policji, stąd domniemanie Sądu, że mógł uczynić to później, jest zupełnie dowolne,</p> <p>4/ obraży art. 53 k.k. przez jego wadliwe zastosowanie tj. rażąco łagodność i niewspółmierność orzeczonej kary jako nieadekwatnej do jej celów i pozostałych zasad określonych w art. 53 k.k. w stosunku do stopnia winy oskarżonego oraz społecznej szkodliwości zarzucanego mu czynu polegającej na wymierzeniu mu kary jednego roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, podczas gdy względy indywidualno-prewencyjne, a zwłaszcza wymagania co do społecznego oddziaływania sankcji karnej wskazują na konieczność zastosowywania wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, która w należyty sposób spełni cel społecznego oddziaływania, zadania represyjnego wobec oskarżonego i będzie zgodna ze społecznym poczuciem sprawiedliwości.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		

Apelacja pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych jest zasadna w takim zakresie w jakim podniesione w niej okoliczności nakazują uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, przy czym sądem właściwym rzeczowo jest w tym wypadku Sąd Okręgowy w O.

Jak wynika z treści aktu oskarżenia A. C. został oskarżony o czyn z art.231 § 1 k.k. i art. 155 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. polegający na tym, że w dniu 21 lipca 2018 r. w O. woj. (...) - (...), będąc funkcjonariuszem Komendy Miejskiej Policji w O. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że podczas interwencji udał się za R. S. (2) w pościg, podczas którego, wbrew ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, użył broni służbowej w postaci pistoletu (...) W. o numerze (...), oddając z niego siedem strzałów nabojami (...)wz.(...)(L.) produkcji (...), z których to trzema pociskami postrzelił R. S. (1), powodując u niego obrażenia ciała w postaci ran postrzałowych tułowia o otworach wlotowych w okolicy lędźwiowej, przebijających prawy płat wątroby, rozrywających zstępującą część dwunastnicy, nerkę prawą i wątrobę, powodujących rozdarcie okrężnicy wstępującej i wielomiejscowe rozerwanie jelita cienkiego oraz rozerwanie esicy, co doprowadziło do wstrząsu hipowolemicznego, spowodowanego uszkodzeniami prawej nerki i wątroby, skutkującego nieumyślnym spowodowaniem śmierci R. S. (1), który w dniu 22 lipca 2018r. zmarł w Wojewódzkim Szpitalu (...) w O., czym działał na szkodę interesu prywatnego pokrzywdzonego oraz interesu publicznego.

Sąd I instancji uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierzył karę jednego roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres trzech lat tytułem próby.

Tymczasem w ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że oskarżony nie działał – jak to przyjął prokurator, a następnie Sąd Rejonowy - nieумыślnie, lecz działał умыślnie w zamiarze ewentualnym, tj. sprawca strzelając do R. S. (1) przewidywał możliwość śmierci pokrzywdzonego - godził się na to.

Dokonując ustaleń winy oskarżonego sąd naruszył art. 9 k.k. przez jego wadliwą wykładnię i błędne zastosowanie przyjmując, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu z winy nieумыślnej, podczas gdy modus operandi czynu i przeprowadzone dowody wskazują, że oskarżony działał z pełnym rozeznanieniem czynu, co najmniej z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia R. S. (1). Oceniając zachowanie oskarżonego należało mieć na uwadze, że oskarżony posiada wyższe wykształcenie - ukończoną Wyższą Szkołę (...) w S., duże doświadczenie w pracy jako funkcjonariusz Policji oraz doświadczenie żołnierza zawodowego, umie posługiwać się bronią palną. Ponadto z materiału dowodowe zebranego w sprawie wynika, iż oddał on do pokrzywdzonego siedem strzałów z broni palnej, w okolicznościach, gdy ten uciekając z miejsca interwencji, nie atakował nikogo i nie stwarzał żadnego zagrożenia ani dla interweniujących funkcjonariuszy Policji, ani dla członków rodziny czy też osób postronnych. W

tych okolicznościach wydaje się, że oskarżony strzelał z pełną premedytacją, wielokrotnie i w związku z tym trudno stosując zasady logiki przyjąć, że nie przewidywał możliwości zabójstwa człowieka oraz że na to się nie godził. Początkowo oskarżony strzelał z okna pokoju, skąd oddał 4 strzały z broni ostrej, a następnie ruszył za R. S. (2) w pościg. W trakcie pogoni za pokrzywdzonym, gdy ten na ogrodzonym podwórku, w obecności licznych osób trzecich, krzychał do oskarżonego „nie zabijaj mnie, nie zabijaj” oddał do niego kolejne trzy strzały, mierzone w plecy, strzały oddawał do momentu upadku R. S. (1), czym w konsekwencji doprowadził do jego śmierci przez spowodowanie ciężkich obrażeń wielonarządowych ciała będących skutkiem oddanych strzałów. Podkreślić należy, że trzy ostatnie strzały zostały oddane w kierunku pokrzywdzonego z bardzo bliskiej odległości- porównaj wnioski płynące z nagrania jak na k.368 i z materiału zdjęciowego jak na k.334.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądów „specyfika posługiwania się bronią palną polega na tym, że decydując się na oddanie strzału używający broni wie, iż nie ma żadnego wpływu na siłę rażenia pocisku. Jeśli więc z bliska mierzy w kierunku człowieka i strzela, to przewiduje możliwość pozbawienia go życia i godzi się z nią. Decydującego znaczenia nie ma tu możliwość przewidywania, w jaką dokładnie część ciała pocisk może trafić, bowiem w każdym niemal przypadku trafienia z broni palnej istnieje przecież wysokie prawdopodobieństwo spowodowania śmierci.” (tak Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku

z dnia 31.10.2018 r. w sprawie II AKa 258/18, lex 2586675)

W niniejszej sprawie zachowuje również aktualność stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku sygn. akt II KK 104/18 z dnia 4.12.2018 r. Lex 2586256 z tezą określającą zasady ustalenia zamiaru ewentualnego oraz różnice między zamiarem wynikowym, a świadomą nieumyślnością (lekkomyślnością) uwidacznia się w sferze wolicjonalnej cyt. „w przypadku zamiaru ewentualnego i w przypadku lekkomyślności sprawca ma, bowiem świadomość, że swoim zachowaniem może wyczerpać znamiona czynu zabronionego. Różnica polega natomiast na tym, że w przypadku zamiaru ewentualnego sprawca godzi się z tą konsekwencją, natomiast w przypadku lekkomyślności tej konsekwencji nie chce i się nań nie godzi, a znamiona strony przedmiotowej czynu zabronionego realizuje, dlatego, że bezpodstawnie sądzi, że jego popełnienia uniknie. Granica między zamiarem ewentualnym a nieumyślnością jest zatem niezwykle wąska, co powoduje, że dokonując ustaleń w tym przedmiocie należy starannie zwracać uwagę na cechy charakterystyczne dla zamiaru w określonej jego formie i tylko tam można przyjąć istnienie owej formy zamiaru (w tym wypadku ewentualnego), gdzie wola sprawcy jest niedwuznaczna. "Godzenie się". będące istotą zamiaru ewentualnego. to bowiem akceptacja stanu rzeczy objętego znamionami przedmiotowymi. które sprawca może zrealizować. "Godzenie się" przybiera postać różnego rodzaju stanów obojętności sprawcy wobec tego, co czyni lub co może

z jego zachowań wyniknąć. W tym przypadku chodzi, bowiem o przeżycie psychiczne, które da się zwerbalizować następująco: "dopuszczam taką możliwość", "wszystko mi jedno, czy to nastąpi czy nie", "lepiej żeby nie nastąpiło, ale jeśli nastąpi, to trudno".

Nieumyślne spowodowanie śmierci, za który Sąd Rejonowy uznał zachowanie oskarżonego to występki nieumyślne. którego skutkiem jest śmierć człowieka. Czyn ten następuje przez niezachowanie przez sprawcę odpowiedniej ostrożności. W przedmiotowej sprawie trudno uznać, że oskarżony popełnił czyn nie zachowując należytej ostrożności. Jego działanie było nakierowane bezpośrednio na naruszenie najwyższego dobra innego człowieka jakim jest życie, a używając ostrej broni palnej, strzelając w korpus ofiary, oskarżony liczył się, że skutkiem swoich działań, w tym, że może być nim śmierć ściganego do której w skarżonej sprawie doszło.

W ocenie Sądu Okręgowego przyjmując zatem należało, że zachowanie oskarżonego wyczerpywało znamiona zbrodni z art. 148 § 1 k.k. nie zaś występkę z art. 155 k.k.

Mając powyższe na uwadze zaskarżony wyrok w uchyłono i sprawę do ponownego rozpoznania przekazano Sądowi Okręgowemu w O. jako właściwemu rzeczowo - art.437 § 2 k.p.k., art.438 pkt.2 i 3 k.p.k.

Wniosek

o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do

zasadny

<p>rozpoznania Sądowni Okręgowemu w O. Ewentualnie wniósł o zmianę wyroku przy zakwalifikowaniu czynu na mocy art. 231 § 1 k.k. i art. 155 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. i wymierzenie oskarżonemu na tej podstawie kary pięciu lat pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczenie od oskarżonego obowiązku częściowego zadośćuczynienia za doznana krzywdę przez zapłatę na rzecz małoletniej N. S. reprezentowanej przez matkę K. S. oraz na rzecz M. S. kwot po 50.000 zł każdej z nich.</p>	<p># częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Z przyczyn wskazanych wyżej uwzględniono zarzuty apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych dotyczące nieprawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, która doprowadziła do błędu w ustaleniach faktycznych.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	

1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwi ę ż le o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwi ę ż le o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia	
1.1.	Wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 15 lutego 2021 r., sygn. akt(...)uchylono i sprawę przekazano do rozpoznania Sądowi Okręgowemu wO. # art. 439 k.p.k.
Zwi ę ż le o powodach uchylecia	
Właściwym w sprawie w I instancji winien być Sąd Okręgowy w O. .	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ę ż le o powodach uchylecia	
Sąd Rejonowy dopuścił się nieprawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, która doprowadziła do błędu w ustaleniach faktycznych.	

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności

7. PODPIS

ZAŁĄCZNIK DO FORMULARZA UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO

Załącznik do formularza UK 2

1.3. Granice zaskarżenia	
---------------------------------	--

Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciel posiłkowych	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w O.z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie (...) – w całości	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany	

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana